

Erikshjälpens effektrapport 2019

En resultatrapport i enlighet med FRIIs kvalitetskod

Namn	Erikshjälpens, Insamlingsstiftelsen Farbror Eriks barn och hjälpverksamhet
Organisationsnummer	827500-4789
Juridisk form	Stiftelse

Erikshjälpens Vision

En förändrad värld där barns drömmar får liv.

Erikshjälpens värdegrund vilar på tre ben

1. Eriks anda

Vi värnar om Erik Nilssons arv som formades av hans personliga engagemang och kristna tro. Trots svår sjukdom hade han blick och hjärta vända utåt, mot andras behov. Att verka i "Eriks anda" innebär för oss att vara empatiska och kreativa, med fokus på möjligheter. Precis som Erik är vi måna om en ansvarsfull förvaltning av givarnas gåvor och kundernas medel.

2. Kristen människosyn

Erikshjälpens värderingar utgår från en kristen människosyn, med särskild betoning på att:

- Alla människor är älskade av Gud och har samma värde.
- Alla människor har rätt till ett värdigt och utvecklande liv.
- Alla människor har ansvar för jorden, att bruka och inte missbruka den.

3. Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter definierar ytterligare de universella villkor som barn i vår värld har rätt att leva under och som Erikshjälpens vill verka för. Det gäller bland annat alla individers lika och unika värde, oavsett kön, ålder, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, livsåskådning och religion.

Vad vill er organisation uppnå?	<p>Erikshjälpens är en barnrättsorganisation. Utifrån barnkonventionen kämpar vi för att barn som lever i fattigdom och utsatthet ska få ett bättre liv, både nu och i framtiden. Utifrån en vision om <u>en förändrad värld där barns drömmar får liv</u> bedriver Erikshjälpens utvecklingsarbete tillsammans med partnerorganisationer i 18 länder, inklusive Sverige, där vi stödjer exempelvis barn i socialt utsatta situationer. Vår grundare Eriks idé, att uppmuntra barn på sjukhus i Sverige, lever fortfarande kvar.</p> <p>Genom insatser för utbildning, hälsa samt trygghet och skydd ger vi barn och unga runt om i världen möjligheter att våga drömma om framtiden. Vi vill att alla barn ska bli sedda och tagna på allvar och få vara med och förändra sin och andras värld. För att detta ska kunna ske måste barnen få bli delaktiga i utvecklingsinsatserna, vilket kräver en tilltro och positiv barnsyn som många gånger utmanar gällande normer och traditioner.</p>
---------------------------------	--

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar er organisation?

Erikshjälpen genomför sina insatser tillsammans med lokala partnerorganisationer. Det är i det lokala sammanhanget som man bäst vet hur situationen ser ut, vilka problem som finns och hur de långsiktigt kan lösas. Erikshjälpen fungerar som partner, rådgivare och finansiär medan projektens praktiska genomförande vilar på den nationella lokala organisationen.

Genom att samarbeta med lokala organisationer stärks det civila samhället, vilket är av avgörande betydelse för utveckling och fattigdomsbekämpning. Att projekten implementeras av lokala organisationer är dessutom en förutsättning för att skapa hållbara lösningar och resultat. Målsättningen är att de lokala partnerorganisationerna ska växa sig starka och fortsätta vara en aktiv röst i det civila samhället, liksom att projekten ska ha långsiktig effekt, även efter att Erikshjälpens stöd till en insats har avslutats.

För att ytterligare förstärka det lokala perspektivet har Erikshjälpen fyra regionkontor; i Västafrika (Mali/Burkina Faso), Östafrika (Uganda/Kenya), Sydostasien (Kambodja) och Östeuropa (Rumänien). Här arbetar lokalt anställd personal med partnersamarbeten, uppföljning och utvärdering av projekten.

Samarbetet med andra organisationer bidrar till att utveckla Erikshjälpen och det arbete organisationen utför. Under 2018 har Erikshjälpen också samarbetat med de svenska organisationerna Childhood, Läkarmissionen, Individuell Människohjälp Göteborgs Räddningsmission och Frälsningsarmén. När det gäller europeiska organisationer har Erikshjälpen pågående samarbete inom internationellt utvecklingsarbete med bland andra Strömmestiftelsen, Tearfund och Woord en Daad.

Erikshjälpen stödjer, genom organisationen Human Bridge, materialbistånd till länder i Afrika, Östeuropa och Mellanöstern. Sjukhus och organisationer får del av utranterad och rekonditionerad sjukvårdsutrustning och material från Sverige. Även kläder, skor och förnödenheter förmedlas till människor som lever i utsatta situationer. Under 2018 prioriterades hjälp till flyktingkrisens offer i Irak högt, liksom människor i det konflikt- och Eboladrabbade Kongo. Detta bidrar till att överbelastade sjukhus och vårdenheter i katastrofområden kan ta emot material för att skapa bättre förutsättningar för en säkrare och tryggare vård. Utöver dessa mottagarländer levereras material till totalt 16 länder. Materialet går till allt från second hand-projekt i Lettland till sjukhus i Etiopien. Materialet gör stor skillnad för både människa och miljö.

Skandinaviska Läkarbanken skickar ut ca 50 läkare per år till sjukhus och hälsoprojekt runt om i världen. Skandinaviska Läkarbanken är en fristående ideell organisation vars målsättning är att utifrån en kristen värdegrund arbeta för att människor i låginkomstländer ska ha tillgång till hälso- och sjukvård. Verksamheten finansieras av Erikshjälpen och den

	<p>personella kompetensen inom Läkarbanken nyttjas inom ett flertal av Erikshjälpens utvecklingsinsatser.</p> <p>Human Bridge och Skandinaviska Läkarbanken utgör viktiga komplement till Erikshjälpens egna resurser och insatser.</p> <p>Nätverkande har med åren blivit allt viktigare och under år 2018 har Erikshjälpen varit aktiv medlem i flera sammanhang, däribland <i>Svenska Missionsrådet</i> (Ramorganisation till Sida) som samlar kyrkor och biståndsorganisationer med en kristen värdegrund. <i>CONCORD Sverige</i>, ett nätverk för civilsamhällesorganisationer med arbete inom global utveckling. <i>Forum</i> för idéburna organisationer med social inriktning, <i>EU-CORD</i>, ett europeiskt nätverk för utvecklings- och humanitära organisationer med kristen värdegrund.</p> <p>Erikshjälpen har, sedan organisationen grundades, byggt på enskilda människors engagemang och givande. Så är fallet än idag. Månadsgivare, faddrar och andra givare bidrar tillsammans med tusentals volontärer i våra drygt 60 Second Hand-butiker till att ge Erikshjälpen en trygg ekonomisk grund. Under senare år har Erikshjälpen vuxit kraftigt och fått förutsättningar att utveckla sin verksamhet.</p> <p>Andra viktiga finansörer är Sida, via Svenska Missionsrådet och Forum Syd, Radiohjälpens genom kampanjen Världens Barn samt Musikhjälpen och Postkodlotteriet. En rad företag väljer också att stödja Erikshjälpens insatser för barn. Här kan bland andra Bixia, Länsförsäkringar, Café Bar och Hestra Inredningar nämnas.</p>
<p>Vilka strategier har ni för att uppnå era mål?</p>	<p>Erikshjälpens övergripande strategi för målet att <i>minska fattigdomen och förverkliga barns drömmar</i> är att arbeta <i>för och genom det civila samhället</i>.</p> <p>Erikshjälpens strategi är att stärka det civila samhället i förverkligandet av barns rättigheter. Utifrån målgruppens egen problemanalys, bidrar Erikshjälpens partnerorganisationer till att flickor och pojkar, män och kvinnor kan få sina rättigheter tillgodosedda.</p> <p>Lokala samarbetspartners har den stora fördelen att de kan sin kultur och kontext i de områden de verkar. De finns kvar på lång sikt och bygger lokal kompetens. Detta stärker trovärdigheten för och effekten av de insatser som utförs.</p> <p>Med denna utgångspunkt har Erikshjälpen identifierat följande strategiska förhållningssätt (strategic approaches):</p> <ul style="list-style-type: none"> • att arbeta rättighetsbaserat • att främja barns deltagande • att arbeta för ökad resiliens och motståndskraft • att arbeta för och med det lokala civilsamhället

Erikshjälpen arbetar med följande tematiska områden:

1. Barns rätt till trygghet och skydd

"Alla barn har rätt till skydd mot fysiskt och psykiskt våld, övergrepp och skydd mot barnarbete."

Barnkonventionen, ur artikel 19, 32, 34, 36



Se exempel på sid 10-11 i Erikshjälpens Årsberättelse 2018

2. Barns rätt till utbildning och fritid

"Alla barn har rätt till utbildning och grundskolan ska vara gratis."

Barnkonventionen, ur artikel 28



*"Alla barn har rätt till lek, vila och fritid."
Barnkonventionen, ur artikel 31*

Varje barn har rätt till delaktighet i samhälle och föreningsliv. I Sverige arbetar Erikshjälpen därför med att barn som lever i utsatta livssituationer ska få möjlighet att till en meningsfull fritid. Vi vill ge barn, som annars inte hade haft den chansen, möjlighet att inkluderas och delta i olika typer av aktiviteter. Det kan vara sommarläger eller evenemang på hemmaplan, men också stöd så att de kan delta i exempelvis kultur- eller idrottsaktiviteter tillsammans med andra barn. Att få finnas med i en bra föreningsverksamhet med sunda, trygga vuxna kan ha stor betydelse för barns uppväxtvillkor. Under 2018 har viktiga steg tagits i utvecklandet av satsningar och samarbeten med särskilt fokus på integration och på barn och unga som lever i socioekonomiskt utsatta områden.

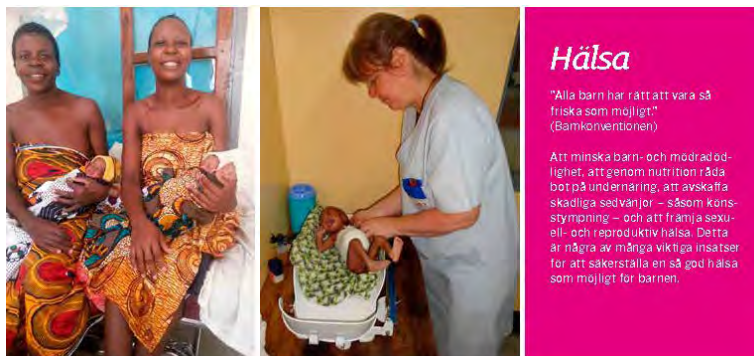


Se exempel på sid 14-15 i Erikshjälpens Årsberättelse 2018

3. Barns rätt till Hälsa

"Alla barn har rätt till trygghet, att vara så friska som möjligt och att leva och utvecklas."

Barnkonventionen, ur artikel 6, 24, 26



Se exempel på sid 12-13 i Erikshjälpens Årsberättelse 2018

	<p>Erikshjälpen är även med och sprider kunskap om barns rättigheter. Vi vill att barn själva ska bli bärare och ambassadörer av sina rättigheter. Därför måste barn få kännedom om vilka rättigheter de har. I Sverige arbetar Erikshjälpen med "Verktyg för barns rättigheter" som består av tre program som specifikt handlar om kunskapsspridning om barnkonventionen bland såväl barn som vuxna.</p> <p>Inom samtliga områden arbetar Erikshjälpen både med praktiska insatser och påverkansarbete riktat till myndigheter och beslutsfattare.</p> <p>Erikshjälpen arbetar långsiktigt med fleråriga projekt och landstrategier för prioriterade programländer. Vilka partnerorganisationer och projekt som Erikshjälpen väljer att arbeta med är beroende av vilka förändringsmål organisationen vill bidra till i ett visst land eller ett visst område. Vissa insatser är begränsade till specifika lokala förändringsmål medan andra insatser handlar om att åstadkomma förändringar på nationell nivå. Det senare kräver samverkan och nätverksarbete med bred uppslutning.</p>
<p>Vilken kapacitet och vilket kunnande har ni för att uppnå ert mål?</p>	<p>Som nämnts ovan samarbetar Erikshjälpen med lokala partnerorganisationer. Dessa väljs ut baserat på deras kapacitet att genomföra relevanta projekt.</p> <p>På Erikshjälpens kontor i Sverige och på organisationens fyra regionkontor finns personal som arbetar med att planera och följa upp projekten både i Sverige och internationellt. Erikshjälpen och organisationens medarbetare har god kännedom och egen erfarenhet av det civila samhällets funktion. Medarbetarna inom Erikshjälpens programavdelning representerar en bredd av kompetenser med yrkesbakgrund inom t.ex. pedagogik, sociologi, statsvetenskap och utvecklingsstudier m.m.</p> <p>Utöver programavdelningen är kommunikationsavdelningen, insamlingsavdelningen och den administrativa avdelningen viktiga resurser för att kvalitetssäkra och utveckla Erikshjälpens verksamhet.</p>

Hur vet ni om er organisation gör framsteg?

Erikshjälpen arbetar med målstyrning på flera olika nivåer. Styrelsen fastställer en övergripande "målbild" som beskriver hur organisationen och verksamheten ska utvecklas under de kommande åren. Med utgångspunkt i denna målskrivning formuleras sedan måldokument för varje verksamhetsår, som innehåller mätbara mål för organisationens övergripande utveckling, men också konkreta mål för varje avdelning: program, kommunikation, insamling och administration. Dessa mål bryts sedan ner till aktivitetsmål där varje avdelning klargör hur de ska arbeta för att nå sina mål. En rapport om resultaten jämfört med måldokumenterna lämnas regelbundet till styrelsen i samband med dess sammanträden.

Programmålen för Erikshjälpens utvecklings- och humanitära projekt beskrivs i organisationens utvecklingspolicy, förändringsteori och målramverk. För varje programland tas fleråriga landstrategier med kontextanpassade resultatramverk fram, vilka fastställs av Erikshjälpens styrelse.

Erikshjälpens förändringsteori bygger på ett rättighetsperspektiv. Organisationens uppdrag är att bidra till att alla barn får alla sina rättigheter tillgodosedda enligt FN:s konvention om barns rättigheter. Om barnet har rättigheter så förutsätter det att andra har skyldigheter gentemot barnen. Det handlar i första hand om stater, myndigheter och offentliga institutioner. Men även föräldrar, lokalsamhällen, föreningar, kyrkor med flera har moraliska skyldigheter att se till barnets bästa. Den mest hållbara strategin blir därför att verka för att dessa olika skyldighetsbärare lever upp till sina åtaganden gentemot barnet. Det handlar både om att ge kunskap om barns rättigheter, stärka system och skyddsnet runt barnen och att utmana skyldighetsbärare som inte uppfyller sina skyldigheter.

Erikshjälpens mål- och resultatramverk bygger på förändringsteorin som beskrivits ovan. För varje temaområde har Erikshjälpen definierat önskvärda resultat utifrån olika aktörers roll i arbetet för barns rättigheter:

- *Barnen* själva och deras egna möjligheter att ha inflytande över sina rättigheter.
- Vidare följer Erikshjälpen upp hur väl *legala skyldighetsbärare* lever upp till sitt ansvar att tillgodose barnets rättigheter.
- Den tredje gruppen aktörer är familjer, civilsamhällesorganisationer och andra *moraliska skyldighetsbärare*. Sammantaget vill Erikshjälpen på detta sätt kunna mäta den faktiska förändringen som förväntas ha skett för barnen.

Inför starten av ett projekt görs normalt en förstudie, en s.k. "base line study" som beskriver hur situationen och behoven ser ut innan insatsen implementeras. Under projektens gång och efter avslut följs resultaten upp jämförs med förstudien. Denna utvärdering genomförs dels av Erikshjälpens egen personal och dels av oberoende konsulter och revisorer.

Vad har ni åstadkommit så här långt?

Erikshjälpen bedriver utvecklingsarbete tillsammans med partnerorganisationer i 18 länder, inklusive Sverige. För att ta del av vad vi åstadkommit inom vårt internationella arbete se urklipp från Erikshjälpens årsredovisning 2018 nedan. Under november månad 2019 kommer en samlad resultatrapport för åren 2016–2018 publiceras på Erikshjälpens hemsida.

För mer info se ERIKS - Global Programme Report 2018.

För arbetet i Sverige se exempel sid 18-19 i Erikshjälpens årsberättelse 2018 och **Årsrapport 2018 – Erikshjälpens Programverksamhet i Sverige.**

Erikshjälpen arbetar också med **humanitära insatser**. Under 2018 fokuserade dessa insatser främst på Östafrika och den svåra torkan i regionen, med projekt i Sydsudan och Kenya, där människor fått tillgång till vatten och mat. Erikshjälpen har under perioden också bidragit till humanitära insatser i Bangladesh, Mali och Indonesien. På samma sätt som med de långsiktiga utvecklingsprojekten arbetar Erikshjälpen i de humanitära insatserna framförallt med lokala partnerorganisationer.



Utdelning av mat och hygienkit.
FOTO: FRIENDSHIP



När behoven är stora blir köerna långa.
FOTO: SARA BERGQVIST

Se exempel på sid 16-17 i Erikshjälpens Årsberättelse 2018

För vidare beskrivning av konkreta mål och resultat, se sidan 9-12 nedan.

Målsättning och resultat

Erikshjälpen arbetar för att barns rätt till utbildning, hälsa samt trygghet och skydd ska bli tillgodosedda. Här är några exempel på vilka resultat det ger och hur vi bidrar till att barns rättigheter uppfylls.

SVERIGE

Erikshjälpen arbetar i fem regioner runt om i världen samt i Sverige. Här ett par exempel på vad som uträttats under 2018.

SITUATION I LANDET

Socialstyrelsen släppte i december 2018 en kartläggning och analys av situationen för målgruppen barn till frihetsberövade. Det finns ingen exakt siffra på hur många barn i Sverige som har en frihetsberövad förälder. I dag finns ingen myndighet som tar ett helhetsansvar för dessa barn.



ERIKSHJÄLPENS MÅL

Skyldighetsbärare har kunskap om och visar engagemang och handlingskraft för att skapa trygghet för barn i särskilt utsatta livssituationer. Insatser som bidrar till kunskapsökning bland legala skyldighetsbärare bidrar till detta.



VÅRA RESULTAT 2018

- Genom FoU i Väst har verksamheten Solrosen som drivs av Göteborgs Räddningsmission i samverkan med Erikshjälpen utvärderats. Rapporten visar att verksamheten ger ett adekvat och viktigt stöd till målgruppen. En viktig slutsats är att det finns ett behov av myndighetsoberoende organisationer som erbjuder stöd till dessa barn och familjer. Erikshjälpen har funnits med och spridit denna kunskap till berörda myndigheter genom debattartiklar, föreläsningar och seminarier.

Trots att Sverige skrivit under och förbundit sig att följa barnkonventionen för nästan trettio år sedan råder fortfarande bristande kunskap i Sverige om barnkonventionen och barnets rättigheter.



Barn i Sverige känner till sina rättigheter och har kunskap om hur de själva kan påverka sin egen och andra barns situation i världen.



- Konceptet Barnrättäventyret har utvecklats och blivit mobilt. Detta har möjliggjort att ett större antal barn kan nås på fler orter.
- En utvärdering med drygt 300 barn visar att kunskapen om barns rättigheter ökat från 56 procent till 76 procent efter deltagande i Barnrättäventyret på Tumé.



BARNS RÄTT TILL UTBILDNING - MYANMAR

Erikshjälpen arbetar för barns rätt till utbildning. Här är exempel på hur arbetet går till i Myanmar.



SITUATION I LANDET

På grund av den pågående konflikten i Kachin och norra Shanstaten har skolor stängts. Barns rätt till utbildning har därmed inte tillgodosetts enligt barnkonventionen artikel 28.



Flickor och pojkar som bor i flyktingläger, där flickor från ursprungsbefolkningen är särskilt marginaliserade, får leva i trygghet, får mat dagligen och tillgång till grundskola och gymnasieutbildning.



VÅRA RESULTAT 2018

716 elever (varav 392 flickor) från flyktingläger och ursprungsbefolkningar har erbjudits boende och mat på sex internat vilket möjliggjort studier. Lärarna har ändrat beteende och slutat slå eleverna vilket bidragit till trygghet i såväl skola som extraklasser. Skolresultaten har varit goda. 502 elever (varav 255 flickor) i år 1-9 har klarat sin första examen. 549 elever har klarat sin andra examen. Några har fortsatt studera till sjuksköterska, lärare, konstnär, teolog och jurist. Några som bor vid gränsen studerar i Kina, andra jobbar som volontärer i flyktingläger. Totalt har 597 barn från 28 skolor (högstadiet och gymnasier) i 40 flyktingläger fått fortsätta studera. Detta har gett hopp för framtiden. Många har tidigare inte haft möjlighet att studera utan arbetat för familjens försörjning. Frustration och hopplöshet har vänts i hopp för framtiden.

Trots att Myanmar regering, med stöd från internationella organisationer och bilaterala givare, har fått en utökad budget har utveckling och implementering inom utbildningssektorn fortfarande stora utmaningar. Officiell statistik visar att antalet elever som påbörjar klass 6 fortsatt är lågt, i synnerhet på landsbygden.



Flickor och pojkar boende inom icke konfliktområden har tillgång till grundskola och gymnasium av god kvalitet. Unga får stöd till att bli freds- och utvecklingsaktörer i sitt samhälle.



Elever i 48 byar har förstått vikten av skolutbildning och ett starkt engagemang i sina studier. Även föräldrarnas förståelse för utbildningens betydelse har ökat och bidragit till att de gett sina barn bättre stöd. Antalet barn som studerar ökar och 22 barn som tidigare hoppat av skolan har under året återgått till sina studier. Insikten i studiernas betydelse har de fått genom stark och effektiv påverkan av Erikshjälpens samarbetsorganisationer och även andra elever. Barns tillgång till böcker har inneburit att de fått ett läsintresse, en markant förändring eftersom områdena inte har någon läskultur. Flickor och pojkar har uttryckt att de nu förstår hur de ska hantera sin tid effektivt mellan skolarbete, läxor, lek och tid att hjälpa till i hemmet. Både barn och vuxna har fått allmän kunskap om barns rättigheter.

Bristen hos ansvarsbärarna gällande förskolebarnens behov och tillgång till förskola är en stor utmaning. Detta har negativ effekt på barnens utveckling, speciellt för flickor och pojkar från fattiga familjer på landsbygden.



Flickor och pojkar har tillgång till förskola där de är trygga, får ett dagligt måltid och möjlighet till en positiv utveckling.



I sex förskolor i fyra flyktingläger har 282 barn (152 flickor) i åldern 3-5 år gått i förskolan. Där har de fått mat och omsorg och utvecklats fysiskt och intellektuellt. De har utvecklat vänskap och fått självförtroende. På 20 förskolor utanför konfliktområde har 334 barn (181 flickor) fått bättre hälsa och lärt sig handhygien. Med ändrat beteende från föräldrar och lärare uttrycker barnen nu att de älskar dem eftersom de inte blir slagna. De säger att de känner sig trygga nu när lärarna inte slår dem.

Många barn hoppar av skolan och saknar därför positiva alternativ för sin framtid.



Unga som hoppat av skolan får en ny chans till en positiv utveckling.



Ungdomar i 50 ungdomsgrupper (15-25 medlemmar/grupp) har fått kunskap om barns rättigheter, yrkesträning och levnadskunskap. Detta har inneburit enhet, solidaritet och de har blivit välintegrerade i samhället. Det har också formats ett hopp och drömmar om en framtid. I 22 ungdomsgrupper har inkomstgenererande aktiviteter startats. Här tillverkas bland annat tvål, juice och marmelad. Grupperna ansöker om tillstånd för att utveckla och sälja sina produkter i större städer.



BARN RÄTT TILL HÄLSA - BURKINA FASO

Erikshjälpen arbetar för barns rätt till hälsa. Här är exempel på hur arbetet går till i Burkina Faso.



SITUATION I LANDET

ERIKSHJÄLPENS MÅL

VÅRA RESULTAT 2018

Mer än 25% av alla barn lider av undernäring, i öster hela 35%. 85 av tusen levande födda barn i Burkina Faso blir aldrig fem år, jämfört med knappt tre barn i Sverige. Orsakerna är fattigdom, brist på god hälsovård, klimatförändringar som leder till missväxt samt brist på rent vatten och sanitet.

Barn i de områden där Erikshjälpen arbetar har tillgång till högsta möjliga hälsa.

- Bamen i det lokala barnparlamentet i Kourouma startade en egen insamling som bidrog till att ge 60 undernärda barn näringsrik mat.
- I Arbolle kan 50% av hushållen tack vare förbättrade odlingsmetoder garantera sina barn tre mål mat om dagen under ett år framåt, jämfört med 30% 2017.
- 65% av de hushåll som har fått hjälp till inkomstgenererande aktiviteter kan betala sina barns sjukvårdskostnader, medan bara 50% klara detta 2017.
- 20 latriner har byggts i Arbolle och hushållen har fått utbildning i sanitet och dricksvattenhantering som förväntas bidra till färre sjukdomar hos barnen.

Många barn vet inte att de har rätt att bestämma över sin egen kropp. Fattiga flickor är särskilt utsatta för sex i utbyte mot presenter, bra betyg eller löften om ett bättre liv. Gravida flickor tvingas nästan alltid avsluta sin skolgång. De löper också större risk att bli bortgifta mot sin vilja, utsatta för våld i nära relationer och att hamna i en svag ställning i familjen och samhället.

Barn har möjlighet att påverka sin tillgång till hälsoinformation, god hälsovård och goda hälsoförhållanden.

- I västra Burkina Faso vet 95% av barnen hur de själva kan påverka sin hälsosituation, tack vare information på högstadies- och gymnasieskolor kring sexuellt överförbara sjukdomar och metoder för att undvika oönskad graviditet.
- I öster har andelen skol flickor som blivit gravida minskat. Av de 20 elever som blev gravida 2017/18 har samtliga fullföljt skolarbetet.

Att minska antalet tonårsgraviditeter är en nationell prioritet. Att frågan har hamnat högt på dagordningen beror på det stora antalet flickor som slutar skolan i förtid och på de negativa effekterna på kvinnors hälsa och livssituation som kan kopplas till tidig graviditet.

Ansvariga myndigheter tillgodoser barns behov av hälsoinformation, hälsovård och goda hälsoförhållanden.

- I västra Burkina Faso har tre kommuner organiserat information i mellan- och högstadieskolor samt på bynivå om barns sexuella och reproduktiva hälsa, som ett resultat av Erikshjälpens arbete för att stödja och påverka kommunerna att satsa mer på barns rättigheter.
- I samma område satsades 44% av den kommunala budgeten 2018 på verksamhet till förmån för barn, jämfört med 32% föregående år.

Många föräldrar har dålig kunskap om vad de själva kan göra för att påverka sina barns hälsa. Sex är ett tabubelagt ämne, särskilt i relationen föräldrar – barn. Många ungdomar saknar helt kanaler för information om hur kroppen fungerar. Religiösa ledare har ett starkt inflytande men inte minst i kyrkan råder en stark tystnadskultur kring känsliga ämnen som sexuella övergrepp och kvinnlig könsstympning.

Vårdnadshavare, grupper och organisationer har förmåga att försvara och stärka barns rätt till högsta möjliga hälsa.

- I västra Burkina Faso har andelen föräldrar ökat som vaccinerar sina barn, ser till att de sover under myggnät och att de hygieniska förhållandena runt barnen är goda. Flera initiativ har tagits för att sprida information till barn om sexuell och reproduktiv hälsa (filmvisningar, teater). Förändringarna syns enbart i de kommuner där Erikshjälpen arbetar.
- I öster tar fler föräldrar ansvar för att tala med sina barn om sexualitet och om hur kroppen fungerar (43%, jämfört med 41% under 2017).
- Ledarna i 236 kyrkor i olika delar av landet arbetar aktivt för att motverka kvinnlig könsstympning och att stödja kvinnor som har utsatts för ingreppet. Kyrkorna medverkar också till att information om de negativa konsekvenserna med kvinnlig könsstympning sprids utanför kyrkan.



BARN S RÄTT TILL TRYGGHET OCH SKYDD – UGANDA

Erikshjälpen arbetar för barns rätt till trygghet och skydd. Här är exempel på hur det går till i Uganda.



SITUATION I LANDET

ERIKSHJÄLPENS MÅL

VÅRA RESULTAT 2010

Skyddsneten för utsatta barn i Uganda, som exempelvis barn som lever på gatan och barn på institutioner, har stora brister. Deras rättigheter åsidosätts och de har mycket små möjligheter att göra sina röster hörda, påverka eller delta i beslut.

Barn i Uganda kan åtnjuta sin rätt till skydd.

- Över 2000 barn räddades från gatan och återfördes till sina familjer genom våra partnerorganisationer. Individuell rådgivning ingår som en del av rehabiliteringen och baseras helt efter barnets individuella behov för att kunna fortsätta utvecklas och hantera reaktioner som ilska, relationer med sina kamrater, familjer och samhället i stort.
- Över 1000 barn räddades och rehabiliterades med hjälp av Erikshjälpens lokala partners. Barnen fick grundskoleutbildning och yrkesutbildning för att förbättra sina chanser att åtnjuta ett tryggare liv och sin rätt till skydd. Även socialarbetare utbildades för att bättre kunna hantera re-integrering av barn samt att kunna stötta familjer.
- Erikshjälpen är engagerad i att förstärka insatser för att rädda och rehabilitera barn som bor på gatorna i Uganda. I samarbete med nationella departement och civilsamhälles-organisationer som medverkar till räddning och rehabilitering av barn har Erikshjälpens partner påbörjat en kartläggning av barn som lever på gatan. Ett av barnen hade detta att säga under planeringsfasen: "Det faktiska antalet barn som bor på gatorna är inte känt eftersom det varje dag finns barn som kommer på gatorna med andra gård."

Negativa kulturella föräldrapraxis i samhällen hotar barn eftersom barnens röster inte får höras. I många av dessa samhällen är barn sedda men inte hörda.

Barn kan påverka och förespråka sin rätt till skydd.

- Över 15 000 barn har engagerats och påverkats genom barnrättsklubbar etablerade i skolor och räddnings- och rehabiliteringscenter. Dess medlemmar har nått ut till ytterligare 7500 barn både på skolor och ute i samhället. Detta har ökat medvetenheten bland barnen om deras rättigheter och hur man kan utkräva dem, samt hur man skyddar sig och hur man rapporterar om eventuella brott mot barns rättigheter.
- Genom ett uppmuntrat samarbete mellan barn i skolor, föräldrar och samhällen kom resolutioner till för att skydda barn i ett fiskesamhälle i Uganda. Detta har ökat antalet barn som fullföljer skolan och gett trygghet och skydd mot barnäktenskap och tonårsgraviditeter.
- Genom Hope Studio, en musikstudio som stöds av Erikshjälpen, har mer än 2 miljoner mottagare i och omkring Kampala nåtts av information om barns rätt till skydd och information kring hiv/aids. Barnen har även haft möjlighet att prata med politiska ledare i sina samhällen, föräldrar och allmänhet.

Många gatubarn tvingas ut på gatorna till följd av fattigdom i sina samhällen och svaga strukturer för skydd av barn.

Skyddsbärande uppfyller sina skyldigheter för att skydda barn.

- Erikshjälpens partner för dialog på nationell nivå, kring behovet av att utforma strategier för att arbeta med grundorsakerna till varför ett barn hamnar på gatan. De har även varit engagerade i dialog med "Ministeriet för jämställdhetsarbete och social utveckling" (MGLSD) om behovet av att ta itu med missbruk/ sniffning av flygbränsle som används av barn som bor på gatan samt hur man ska hantera barnäktenskap.
- I de samhällen där system för barns trygghet och skydd har stärkts förändras samhällets attityder. Föräldrar blir mer medvetna om sitt ansvar och fördelarna med att skydda de utsatta barnen inom sina samhällen. Ett sätt är upprättandet av Village Savings Loans Scheme som har förbättrat familjernas ekonomiska situation och välbefinnande. Detta har gett dem bättre möjligheter till att hålla kvar sina barn i skolan och även lett till ett utvecklat socialt nätverk, vilket är ett ytterligare skyddsnet för barnen.

Barns utsatthet och sårbarhet är ett resultat av att vårdgivare är omedvetna eller oförmögna att skydda barn på grund av faktorer som fattigdom och hiv/aids.

Vårdgivare, samhällen och det civila samhället kan försvara och främja rätten till skydd.

- I projektområdena har samhället i stort blivit starkt att skydda barn från att bli utnyttjade. Barnskyddskommittéer har, i samarbete med lokala ledare, föräldrar, polis och myndigheter, hanterat över 200 fall av barnmiss-handel och försummelse och hänvisat mer än 100 fall till polis för utredning.

